

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

21 decembrie 2011 \*

În cauza C-495/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Conseil d'État (Franța), prin decizia din 4 octombrie 2010, primită de Curte la 15 octombrie 2010, în procedura

**Centre hospitalier universitaire de Besançon**

împotriva

**Thomas Dutrueux,**

**Caisse primaire d'assurance maladie du Jura,**

\* Limba de procedură: franceza.

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot și M. Safjan, președinți de cameră, domnii K. Schiemann (raportor), E. Juhász, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel, D. Šváby și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,  
grefier: doamna R. Șereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 20 septembrie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru centre hospitalier universitaire de Besançon, de D. Le Prado, avocat;
  
- pentru guvernul francez, de doamnele E. Belliard și R. Loosli-Surrans, precum și de domnii G. de Bergues și S. Menez, în calitate de agenți;
  
- pentru guvernul german, de domnul T. Henze și de doamna J. Kemper, în calitate de agenți;

- pentru guvernul elen, de doamnele F. Dedousi și M. Germani, în calitate de agenți;
  
- pentru Comisia Europeană, de domnii G. Wilms și A. Marghelis, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 octombrie 2011,

pronunță prezenta

### Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea Directivei 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect (JO L 210, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 183), astfel cum a fost modificată prin Directiva 1999/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 1999 (JO L 141, p. 20, Ediție specială, 15/vol. 5, p. 34, denumită în continuare „Directiva 85/374”).
  
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între centre hospitalier universitaire de Besançon (Spitalul universitar din Besançon, denumit în continuare „CHU de Besançon”), pe de o parte, și domnul Dutrueux și caisse primaire d’assurance maladie du Jura (Casa de asigurări de sănătate din Jura), pe de altă parte, cu privire la o despăgubire pentru arsurile cauzate domnului Dutrueux de o saltea electrică în timpul unei intervenții chirurgicale.

## Cadrul juridic

### *Directiva 85/374*

- 3 Primul, al patrulea, al treisprezecelea și al optsprezecelea considerent ale Directivei 85/374 prevăd:

„întrucât este necesară apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la răspunderea producătorului pentru prejudiciile provocate de caracterul defectuos al produselor sale, deoarece neconcordanțele existente între legislații pot denatura concurența, pot afecta libera circulație a mărfurilor în cadrul pieței comune și pot determina un grad diferit de protecție a consumatorului împotriva prejudiciilor aduse sănătății și bunurilor sale de un produs cu defecte;

[...]

întrucât protecția consumatorului impune ca toți producătorii implicați în procesul de producție să fie trași la răspundere, în măsura în care produsul finit, o parte componentă a acestuia sau materia primă furnizată de ei a fost defectă; întrucât, din același motiv, răspunderea ar trebui extinsă și în privința importatorilor de produse în Comunitate, precum și în privința persoanelor care se prezintă ca producători prin marcarea numelui, mărcii sau altui semn distinctiv sau care furnizează un produs al cărui producător nu poate fi identificat;

[...]

întrucât, în conformitate cu sistemele juridice ale statelor membre, persoana prejudiciată poate avea dreptul la despăgubire pe baza răspunderii contractuale sau pe baza unei răspunderi extracontractuale diferite de cea prevăzută de prezenta directivă; în măsura în care servesc și la atingerea obiectivului de protecție eficace a consumatorilor, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere acestor dispoziții; întrucât, în măsura în care o protecție eficace a consumatorilor în sectorul produselor farmaceutice este deja asigurată într-un stat membru printr-un regim special de răspundere, trebuie să continue acțiunile bazate pe acest regim;

[...]

întrucât armonizarea care rezultă din prezenta directivă nu poate fi deplină în prezent, dar deschide drumul spre o armonizare sporită; [...]"

- 4 Directiva 85/374 prevede la articolul 1 că „[p]roducătorul este răspunzător pentru prejudiciul cauzat de un defect al produsului său”.
- 5 Articolul 3 din directiva menționată are următorul cuprins:

„(1) «Producător» reprezintă fabricantul unui produs finit, producătorul oricărei materii prime sau fabricantul unei părți componente, precum și orice persoană care, aplicându-și numele, marca sau alt semn distinctiv pe produs, se prezintă drept producătorul acestuia.

(2) Fără a aduce atingere răspunderii producătorului, orice persoană care importă un produs în Comunitate, în scopul vânzării, locațiunii, leasingului sau altei forme de distribuție în cadrul activității sale comerciale, este considerat producător, în înțelesul prezentei directive, și este răspunzător ca producător.

(3) Atunci când nu poate fi identificat producătorul produsului, orice furnizor este considerat drept producător, cu excepția cazului în care acesta comunică persoanei prejudiciate, în termen util, identitatea producătorului sau a persoanei care i-a furnizat produsul. Aceleași norme se aplică în cazul unui produs importat, în cazul în care pe acesta nu este indicată identitatea importatorului menționat la alineatul (2), chiar în cazul în care numele producătorului este indicat.”

6 Potrivit articolului 13 din Directiva 85/374:

„Prezenta directivă nu aduce atingere drepturilor pe care persoana prejudiciată le poate exercita în conformitate cu normele din legislația privind răspunderea contractuală sau extracontractuală sau pe baza unui regim special de răspundere existent la data notificării directivei.”

7 Directiva 85/374 a fost notificată statelor membre la 30 iulie 1985.

*Reglementarea națională*

- 8 Articolele 1386-1-1386-18 din Codul civil francez asigură transpunerea în dreptul intern a dispozițiilor Directivei 85/374.
  
- 9 Instanța de trimitere arată că răspunderea instituțiilor publice de sănătate față de pacienții lor face obiectul unui regim special de răspundere extracontractuală care se întemeiază pe relațiile specifice care se stabilesc între serviciul public spitalicesc și persoanele cărora li se asigură îngrijiri medicale. Regimul menționat este reglementat atât de dispoziții legislative, cât și de principii stabilite de instanțele administrative.
  
- 10 Printre acestea din urmă figurează un principiu conform căruia o instituție publică spitalicească trebuie să repare, chiar în absența unei culpe imputabile acesteia, prejudiciile cauzate unui pacient de funcționarea defectuoasă a unui echipament sau a unui produs utilizat în cadrul îngrijirilor acordate.

**Acțiunea principală și întrebările preliminare**

- 11 Domnul Dutrueux, în vârstă de 13 ani la data faptelor, a suferit arsuri în cursul unei intervenții chirurgicale efectuate la 3 octombrie 2000 la CHU de Besançon. Aceste arsuri au fost cauzate de o saltea electrică pe care domnul Dutrueux a fost așezat și care prezenta defecțiuni la sistemul de reglare a temperaturii.

- 12 Prin hotărârea din 27 martie 2007, tribunal administrativ de Besançon (Tribunalul Administrativ din Besançon) a obligat CHU de Besançon la repararea prejudiciilor astfel produse domnului Dutrueux prin plata către acesta din urmă a sumei de 9000 de euro și către caisse primaire d'assurance maladie de Jura a sumei de 5 974,99 euro.
- 13 Întrucât apelul pe care l-a introdus împotriva acestei hotărâri la cour administrative d'appel de Nancy (Curtea Administrativă de Apel din Nancy) a fost respins prin hotărârea din 26 februarie 2009, CHU de Besançon a introdus recurs la Conseil d'État.
- 14 În susținerea recursului formulat, CHU de Besançon arată că prin decizia Cour administrative d'appel de Nancy se încalcă Directiva 85/374, în special articolul 13 din aceasta, prin faptul că se stabilește că această directivă nu împiedică aplicarea principiului jurisprudențial potrivit căruia serviciul public spitalicesc răspunde, chiar în absența unei culpe imputabile acestuia, pentru consecințele prejudiciabile pentru utilizatori ale funcționării defectuoase a echipamentelor sau a produselor utilizate în cadrul îngrijirilor acordate. Astfel, ar rezulta din directiva menționată, astfel cum a fost transpusă în dreptul intern francez, că, în măsura în care producătorul saltelei poate fi identificat în mod corespunzător, precum în speță, acesta trebuie considerat singurul răspunzător.
- 15 Conseil d'État arată că principiul jurisprudențial menționat a fost stabilit în jurisprudența sa prin decizia din 9 iulie 2003, cu alte cuvinte, ulterior notificării Directivei 85/374 către statele membre. Totuși, întrucât această decizie a fost pronunțată în cadrul unui litigiu născut anterior datei limită prevăzute pentru transpunerea acestei directive, Conseil d'État consideră că se poate susține că, având în vedere dispozițiile articolului 13 din aceasta care protejează „drepturile pe care persoana prejudiciată le poate exercita în conformitate cu normele din legislația privind răspunderea contractuală sau extracontractuală”, acest principiu, care face parte dintr-un regim de răspundere având un temei specific, distinct de cel al regimului de răspundere instituit prin directiva menționată, continuă să fie aplicabil prejudiciilor în discuție în acțiunea principală.



- 16 În ipoteza în care nu aceasta este situația, instanța menționată consideră că soluția în litigiul cu care este sesizată ar depinde atunci de împrejurarea dacă regimul de răspundere definit de Directiva 85/374 privește prejudiciile pe care utilizatorul unui produs cu defect le-a cauzat unui terț în cadrul unei prestări de servicii efectuate în beneficiul acestuia din urmă.
- 17 În aceste condiții, Conseil d'État a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Având în vedere dispozițiile articolului 13, Directiva [85/374] permite instituirea unui regim de răspundere întemeiat pe situația specială a pacienților instituțiilor publice de sănătate, în măsura în care acestora li se recunoaște, printre altele, dreptul de a obține din partea acestor instituții, chiar în absența unei culpe care să le fie imputabilă, repararea prejudiciilor cauzate de funcționarea defectuoasă a produselor și a echipamentelor pe care le utilizează, fără a aduce atingere posibilității instituției de a introduce o acțiune în garanție împotriva producătorului?

2) Directiva [85/374] limitează posibilitatea statelor membre de a stabili răspunderea persoanelor care utilizează echipamente sau produse cu defect în cadrul unei prestări de servicii și care, procedând astfel, cauzează prejudicii beneficiarului prestației?”

## **Cu privire la întrebările preliminare**

### *Cu privire la a doua întrebare*

- 18 Prin intermediul celei de a doua întrebări, care trebuie analizată mai întâi, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă răspunderea unui prestator de servicii care utilizează, în cadrul unei prestări de servicii, precum îngrijirile acordate în cadrul unui spital, echipamente sau produse cu defect și cauzează prin aceasta prejudicii beneficiarilor acelei prestări intră în domeniul de aplicare al Directivei 85/374, astfel încât aceasta din urmă să se opună existenței unui regim național, precum cel în discuție în acțiunea principală, care prevede răspunderea unui asemenea prestator pentru prejudiciile astfel ocazionate, chiar în absența oricărei culpe care să îi fie imputabilă.
- 19 Astfel cum rezultă din primul său considerent, Directiva 85/374 are ca obiect apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la răspunderea producătorului pentru prejudiciile provocate de caracterul defectuos al produselor sale.
- 20 Trebuie amintit că, astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, directiva menționată urmărește, cu privire la aspectele pe care le reglementează, o armonizare totală a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre (a se vedea în special Hotărârea din 25 aprilie 2002, Comisia/Franța, C-52/00, Rec., p. I-3827, punctul 24, și Hotărârea Comisia/Grecia, C-154/00, Rec., p. I-3879, punctul 20, precum și Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Skov și Bilka, C-402/03, Rec., p. I-199, punctul 23).

- 21 În schimb, astfel cum reiese din considerentul al optsprezecelea, Directiva 85/374 nu are vocația de a armoniza în mod exhaustiv domeniul răspunderii pentru produsele cu defect în afara aspectelor pe care le reglementează (a se vedea Hotărârea din 4 iunie 2009, *Moteurs Leroy Somer*, C-285/08, Rep., p. I-4733, punctele 24 și 25).
- 22 Regimul armonizat al răspunderii civile a producătorilor pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defect instituit prin Directiva 85/374 răspunde, astfel cum rezultă din primul său considerent, obiectivului de a asigura o concurență nedeneraturată între operatorii economici, de a facilita libera circulație a mărfurilor și de a evita grade diferite de protecție a consumatorilor. Delimitările domeniului de aplicare al directivei menționate stabilite de legiuitorul Uniunii reprezintă rezultatul unui proces complex de cumpănire efectuată, în special, între aceste diferite interese (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior *Comisia/Franța*, punctele 17 și 29, precum și *Comisia/Grecia*, punctele 13 și 29).
- 23 În această privință, al patrulea considerent al Directivei 85/374 subliniază că protecția consumatorului impune ca toți producătorii implicați în procesul de producție să fie trași la răspundere, în măsura în care produsul finit, o parte componentă a acestuia sau materia primă furnizată de ei a fost defectă, și că, din același motiv, răspunderea ar trebui extinsă și în privința importatorilor de produse în Comunitate, precum și în privința persoanelor care se prezintă ca producători prin marcarea numelui, a mărcii sau a altui semn distinctiv ori care furnizează un produs al cărui producător nu poate fi identificat.
- 24 Articolul 1 din Directiva 85/374, care stabilește principiul potrivit căruia „[p]roducătorul este răspunzător pentru prejudiciul cauzat de un defect al produsului său”, și articolul 3 din aceasta, care precizează, printre altele, condițiile în care trebuie considerată producător, în sensul acestei directive, și persoana care se prezintă drept producător, importatorul produsului în Uniune sau furnizorul acestuia, trebuie interpretate în lumina primului și a celui de al patrulea considerent ale directivei menționate.

- 25 În ceea ce privește, mai precis, dispozițiile articolului 3 menționat, Curtea a avut deja ocazia să indice, după examinarea lucrărilor pregătitoare care au condus la adoptarea Directivei 85/374, că alegerea de a imputa, în principiu, producătorului și, numai în anumite cazuri delimitate, importatorului și furnizorului sarcina răspunderii pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defect în regimul juridic instituit de directiva menționată a fost făcută după cumpănirea rolurilor diferiților operatori economici care intervin în lanțul de producție și de comercializare (Hotărârea Skov și Bilka, citată anterior, punctul 29).
- 26 Astfel, Curtea a exclus posibilitatea ca Directiva 85/374 să realizeze o armonizare totală doar în privința răspunderii producătorului pentru produsele cu defect, fără să reglementeze în schimb răspunderea furnizorului. În această privință, Curtea a statuat că articolele 1 și 3 din această directivă, care definesc noțiunea „producător”, nu se limitează să reglementeze răspunderea producătorului unui produs cu defect, ci îl determină, dintre profesioniștii care au participat la procesul de producție și de comercializare, pe acela care va trebui să își asume răspunderea instituită de directiva menționată și că cercul persoanelor răspunzătoare împotriva cărora persoana prejudiciată are dreptul de a formula o acțiune în temeiul regimului de răspundere prevăzut de aceeași directivă este, în această privință, definit în mod exhaustiv la articolele 1 și 3 menționate (Hotărârea Skov și Bilka, citată anterior, punctele 24, 26, 30, 32 și 33).
- 27 În speță, trebuie să se constate că răspunderea care poate să incumbă unui utilizator care, precum CHU de Besançon, folosește în cadrul unei prestări de servicii de îngrijire acordată unui pacient un produs sau un echipament pe care îl achiziționase în prealabil, precum o saltea electrică, nu face parte dintre aspectele pe care le reglementează Directiva 85/374 și nu intră, prin urmare, în domeniul de aplicare al acestei directive.
- 28 Astfel, după cum au susținut și guvernele francez și elen, precum și Comisia Europeană și după cum a subliniat și avocatul general la punctele 27-32 din concluziile sale,

un asemenea utilizator nu poate fi considerat participant la lanțul de producție și de comercializare ale produsului în cauză la care se raportează, astfel cum am arătat mai sus definiția „producătorului” enunțată la articolul 3 din Directiva 85/374, și nici, prin urmare, și contrar celor susținute de CHU de Besançon, nu poate fi calificat furnizor al produsului respectiv în sensul articolului 3 din acest articol. În special, nu se poate considera că, în cauza principală, CHU de Besançon a furnizat pacientului un produs destinat utilizării de către acesta din urmă.

29 Pe de altă parte, simpla coexistență, alături de regimul de răspundere a producătorului instituit prin Directiva 85/374, a unui regim național care prevede răspunderea obiectivă a prestatorului de servicii care, în cadrul unei prestări de servicii de îngrijiri spitalicești, a cauzat un prejudiciu beneficiarului acelei prestări ca urmare a utilizării unui produs cu defect nu este de natură să aducă atingere nici eficacității regimului menționat de răspundere a producătorului, nici obiectivelor urmărite de legiuitorul Uniunii prin intermediul acestui din urmă regim.

30 În această privință, este important de precizat, în primul rând, că, atunci când este prevăzută de dreptul unui stat membru, o asemenea răspundere a prestatorului de servicii nu poate fi instituită în niciun caz, astfel cum au subliniat atât guvernul francez, german și elen, cât și avocatul general la punctul 45 din concluzii, decât cu condiția de a nu se aduce atingere regimului stabilit prin Directiva 85/374. Astfel, aplicarea normelor naționale nu poate să aducă atingere efectului util al acesteia (Hotărârea din 10 mai 2001, Veedfald, C-203/99, Rec., p. I-3569, punctul 27). De asemenea, trebuie să se garanteze posibilitatea de a se pune în discuție răspunderea producătorului atunci când sunt întrunite condițiile la care această directivă supune existența unei asemenea răspunderi. Această posibilitate de punere în discuție trebuie astfel să fie deschisă nu numai persoanei prejudiciate, ci și prestatorului de servicii, care trebuie, prin urmare, ca, în acest scop, să poată să dispună, printre altele, de un mecanism, precum cel al unei acțiuni în garanție, la care se referă instanța de trimitere în prima sa întrebare.

- 31 În al doilea rând, referitor la obiectivele urmărite de regimul de răspundere a producătorului instituit prin Directiva 85/374, s-a amintit deja la punctele 22 și 23 din prezenta hotărâre că aceasta urmărește, în special, să faciliteze libera circulație a mărfurilor, precum și să asigure atât o concurență nedenanturată între operatorii economici vizați, cât și protecția consumatorilor.
- 32 În această privință, trebuie arătat, mai întâi, că în textul Directivei 85/374, nimic nu permite să se concluzioneze că legiuitorul Uniunii, prin instituirea unei răspunderi a producătorului pentru produsele cu defect, a urmărit să priveze statele membre, în numele obiectivului asigurării unei concurențe nedenanturate și al facilitării liberei circulații a mărfurilor, de posibilitatea de a prevedea, în ceea ce privește repararea prejudiciilor cauzate de un produs cu defect utilizat în cadrul unei prestări de servicii, precum cele în discuție în acțiunea principală, un regim de răspundere a prestatorului care să corespundă, dacă este cazul, celui instituit prin directiva menționată (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Moteurs Leroy Somer, citată anterior, punctul 30).
- 33 Apoi, astfel cum a subliniat și guvernul elen, deși libera circulație a mărfurilor depinde, în primul rând, de activitatea producătorilor, a importatorilor și a furnizorilor acestor mărfuri și deși disparitățile între regimurile naționale referitoare la răspunderea acestor operatori sunt, prin urmare, în mod evident susceptibile să aibă un impact asupra acestei libere circulații, activitatea prestatorilor de servicii care, după cumpărarea unor mărfuri, le utilizează în cadrul prestațiilor pe care le efectuează în beneficiul unor terți prezintă, în această privință, diferențe notabile și nu poate fi, în consecință, asimilată celei a producătorilor, a importatorilor și a furnizorilor menționați.
- 34 Pe de altă parte, trebuie subliniat de asemenea că, în măsura în care o eventuală răspundere obiectivă a prestatorului de servicii care decurge din dreptul național nu este instituită, astfel cum s-a indicat la punctul 30 din prezenta hotărâre, decât cu condiția de a nu se aduce atingere răspunderii producătorului, astfel cum rezultă din Directiva

85/374, o asemenea răspundere a prestatorului de servicii nu este de natură să denatureze concurența dintre operatorii din lanțul de producție și de comercializare.

<sup>35</sup> În sfârșit, fiind, așadar, cel mult susceptibilă să se adauge răspunderii producătorului, astfel cum rezultă din Directiva 85/374, eventuala răspundere obiectivă a prestatorului de servicii este de natură să contribuie, după cum a arătat și avocatul general la punctele 45 și 46 din concluzii, la o ameliorare a protecției consumatorilor.

<sup>36</sup> Referitor la punctele 12 și 17 din Hotărârea Veedfald, citată anterior, la care s-a făcut referire în cursul procedurii în fața Curții, trebuie amintit că prima întrebare adresată în cadrul cauzei în care s-a pronunțat hotărârea menționată se referea la ipoteza în care „fabricantul unui produs cu defect, care acționează în cadrul unei prestări de servicii concrete, de natură medicală, produce și utilizează produsul pe un organ uman” și viza exclusiv problema dacă, într-o asemenea ipoteză, produsul cu defect respectiv putea sau nu putea fi considerat ca fiind „pus în circulație” în sensul articolului 7 litera (a) din Directiva 85/374.

<sup>37</sup> Astfel cum a subliniat guvernul francez și după cum a arătat și avocatul general la punctul 38 din concluzii, rezultă că, în măsura în care persoana juridică a cărei răspundere era pusă în discuție era nu numai prestatorul serviciului respectiv, ci și „producătorul” în sensul dispozițiilor Directivei 85/374, problema dacă aceasta poate să acopere și răspunderea unui prestator de servicii care utilizează produse cu defect, al căror producător nu este acesta, nu era ridicată în niciun mod în cadrul cauzei menționate.

- 38 În aceste condiții, Hotărârea Veedfald, citată anterior, nu poate fi interpretată în sensul că a soluționat problema menționată. Pe de altă parte, astfel cum a arătat și avocatul general la punctele 39 și 40 din concluzii, Curtea nu s-a pronunțat asupra acestei probleme nici în Hotărârea din 25 aprilie 2002, González Sánchez (C-183/00, Rec., p. I-3901).
- 39 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că răspunderea unui prestator de servicii care utilizează, în cadrul unei prestări de servicii, precum îngrijirile acordate în cadrul unui spital, echipamente sau produse cu defect al căror producător, în sensul dispozițiilor articolului 3 din Directiva 85/374, nu este și cauzează, prin aceasta, prejudicii beneficiarului prestației nu intră în domeniul de aplicare al directivei menționate. Prin urmare, această directivă nu se opune ca un stat membru să instituie un regim, precum cel în discuție în acțiunea principală, care prevede răspunderea unui asemenea prestator pentru prejudiciile astfel cauzate, chiar în absența oricărei culpe imputabile acestuia, cu condiția totuși să i se garanteze persoanei prejudiciate și/sau prestatorului menționat posibilitatea de a pune în discuție răspunderea producătorului în temeiul directivei menționate atunci când condițiile prevăzute de aceasta sunt întrunite.

*Cu privire la prima întrebare*

- 40 Având în vedere răspunsul dat la a doua întrebare, nu este necesar să se examineze prima întrebare adresată de instanța de trimitere.



## Cu privire la cheltuielile de judecată

- 41 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

**Răspunderea unui prestator de servicii care utilizează, în cadrul unei prestări de servicii, precum îngrijirile acordate în cadrul unui spital, echipamente sau produse cu defect al căror producător, în sensul dispozițiilor articolului 3 din Directiva 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect, astfel cum a fost modificată prin Directiva 1999/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 1999, nu este și cauza-ză, prin aceasta, prejudicii beneficiarului prestației nu intră în domeniul de aplicare al directivei menționate. Prin urmare, această directivă nu se opune ca un stat membru să instituie un regim, precum cel în discuție în acțiunea principală, care prevede răspunderea unui asemenea prestator pentru prejudiciile astfel cauzate, chiar în absența oricărei culpe imputabile acestuia, cu condiția totuși să i se garanteze persoanei prejudiciate și/sau prestatorului menționat posibilitatea de a pune în discuție răspunderea producătorului în temeiul directivei menționate atunci când condițiile prevăzute de aceasta sunt întrunite.**

Semnături